

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: J. G.
státní příslušnost X
pobytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2024, č. j. OAM-877/ZA-ZA11-ZA19-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) napadl žalobce shora citované rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tím žalovaný o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodl tak, že ji podle § 16 odst. 1

písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zamítl jako zjevně nedůvodnou.

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul informace sdělené žalobcem v řízení o udělení mezinárodní ochrany a jeho azylový příběh.
3. Z napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný při posouzení azylové žádosti vycházel zejména z výpovědí žalobce učiněných ve správním řízení a dále z informací, jež shromáždil k zemi původu (Informace OAMP „Ázerbájdžán, bezpečnostní a politická situace v zemi“, stav červenec 2023). Žalovaný též odkázal na to, že jde již o druhou žádost, kterou žalobce podal, přičemž řízení o první žádosti bylo zastaveno s tím, že k jejímu vyřízení je příslušná Italská republika. Žalovaný vycházel též z podkladů prvotního řízení.
4. Žalovaný uvedl, že ze žádosti a výpovědí žalobce jasně vyplývá, že důvodem jeho odchodu ze země původu jsou pouze ekonomické důvody. Jiné problémy ve své vlasti žalobce neměl. Žalobce ani neuvedl žádnou skutečnost, která by byla podřaditelná „vážné újmě“ ve smyslu zákona o azylu.
5. Žalovaný uzavřel, že žalobce podal svou žádost pouze z ekonomických důvodů, a zároveň neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
6. Z uvedených důvodů žalovaný žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

7. Žalobce namítl, že považuje napadené rozhodnutí za nezákonné pro nedostatečně zjištěný skutkový stav a za nepřezkoumatelné pro nedostatečné podklady, na základě nichž žalovaný ve věci rozhodl.
8. Žalovaný usoudil, že žádost žalobce byla podána z čistě ekonomických důvodů, aniž by se přitom zabýval hlouběji situací žalobce a dopadů, které pro něj má špatná ekonomická situace v Ázerbájdžánu. Nemohl tak posoudit, zda špatná ekonomická situace nevystavuje žalobce nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azylu ve smyslu ponižujícího či nelidského zacházení, či zda neodůvodňuje udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. K tomu žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, č.j. 5 Azs 73/2019-70.
9. Žalovaný vycházel pouze z jediné zprávy o zemi původu, a tou je Informace OAMP „Ázerbájdžán, bezpečnostní a politická situace v zemi“, stav červenec 2023. Tento materiál neobsahuje žádné informace zpracované nezávislými subjekty, a proto je v rozporu s čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice. Takové informace mohou být účelově vyňaty a použity v neprospěch cizinců, a jsou proto nepoužitelné, což je v rozporu s ustanovením § 23c písm. c) zákona o azylu. Podpůrně žalobce odkázal na názor Krajského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2022, č.j. 53 Az 3/2022-22.

10. Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný se k žalobě vyjádřil přípisem ze dne 7. 10. 2022. V průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žalobce jsou pouze ekonomické důvody. V ČR chce žít a vydělat peníze, aby si zlepšil svou životní situaci. Zájem na lepším výdělku za účelem zlepšení životní situace však není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce v průběhu správního řízení netvrdil a ani správní orgán nezjistil žádné skutečnosti svědčící o tom, že by žalobce byl ve vlasti vystaven jednání vykazujícím znaky pronásledování nebo hrozící vážné újmy.
12. Žalovaný stran podkladů pro napadené rozhodnutí odkázal na obsah správního spisu. Žalovaný považuje napadené rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné a vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci. Žalobní argumentace není způsobilá zpochybnit důvodnost rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu.
14. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
15. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
16. Krajský soud z hlediska zjištění skutkového stavu věci vycházel z obsahu správního spisu předloženého žalovaným. Z něho plyne, že žalobce poskytl dne 11. 7. 2024 údaje ke své žádosti o mezinárodní ochranu, kde uvedl, že již v EU pobýval v Polsku, Litvě a poté v ČR, přičemž nedisponuje cestovním pasem, který ztratil. Dříve měl uděleno litevské i české vízum (zaměstnaneckou kartu). K důvodům žádosti sdělil, že v jeho vlasti je obtížný život a není tam práce, proto je tam i nízká životní úroveň.
17. Tyto skutečnosti žalobce potvrdil při pohovoru dne 11. 7. 2024 a dodal, že v Polsku pracoval. V Ázerbájdžánu má rodinu (rodiče a sourozence) a nepracoval tam, nenašel si práci. Dále je ve spisu založena Informace OAMP ze dne 12. 7. 2023 Ázerbájdžán – Bezpečnostní a politická situace v zemi; vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv. Součástí spisu je i rozhodnutí žalovaného prvotní žádosti, k jejímuž vyřízení byla příslušná Italská republika.
18. Žaloba **není důvodná**.

19. Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu platí, že *žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.* Podle ustanovení § 16 odst. 3 téhož zákona dále platí, že *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b.*
20. K výkladu citovaných ustanovení krajský soud uvádí, že zjevně nedůvodné žádosti jsou takové žádosti, kdy žadatel neuvádí skutečnosti, které by svědčily o tom, že by žadatel mohl být objektem pronásledování nebo vážné újmy a zároveň existuje ještě alespoň jeden z důvodů uvedených v odst. 1. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (usnesení NSS ze dne 27. 8. 2008, č.j. 5 Azs 60/2008-69) vyplývá, že „*Ustanovení § 12 zákona o azylu vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně. Ekonomické důvody mezi ně nepatří (...). Sama stěžovatelka uvádí, že ekonomické důvody mohou být za určitých okolností důvodem ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, pokud tyto problémy existenčně jednotlivce ohrožují a pokud k nim zároveň došlo z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Aniž by Nejvyšší správní soud posuzoval splnění první podmínky, musí konstatovat, že druhá podmínka [kauzální nexus mezi ekonomickou situací stěžovatelky a azylově relevantními důvody uvedenými v § 12 písm. b) zákona o azylu] není v projednávaném případě splněna a z tvrzení stěžovatelky nevyplývá.*“
21. Krajský soud tedy nejprve posuzoval, zda žalovaný mohl v předmětné věci uplatnit institut zjevné nedůvodnosti žádosti z důvodu podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Z protokolu o pohovoru k žádosti, jakož i z údajů poskytnutých k žádosti je zcela jasně patrné, že žalobce konzistentně tvrdil to, že odjel do Evropy proto, aby si vydělal peníze.
22. Žalobce netvrdil, že by byl pronásledován státními orgány v Ázerbájdžánu z důvodu uplatňování svých politických práv a svobod, z důvodu náboženského vyznání či příslušnosti k určité menšině, a ani netvrdil, že by mu v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobce je svobodný a zdravý jedinec, který odešel do Evropy z turistických důvodů a za prací (měl i zaměstnaneckou kartu). Z jeho tvrzení nevyplývá, že by ze země původu odešel v důsledku existenční hmotné nouze, ale proto, že hledal lepší pracovní uplatnění.
23. Krajský soud má za to, že úvaha žalovaného o kvalifikaci případu žalobce pod § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu je správná a podmínky aplikace tohoto ustanovení byly naplněny. Žalobci podle dostupných indicií v případě návratu do země původu nehrozí ani pronásledování, ani riziko vážné újmy. Zároveň veškeré důvody, které žalobce uvedl, jsou skutečně důvody ekonomické. Žalobce chtěl v Evropě vydělat peníze. Žádné potíže v zemi původu neměl, přičemž z návratu nemá obavy, ačkoliv se vrátit nechce – opět z důvodu neutěšených vyhlídek zaměstnání.
24. Pokud se týká odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, č. j. 5 Azs 73/2019-70, ten se týkal zcela odlišné situace i jiné země původu. Žalobkyně v této věci přicestovaly z Ukrajiny, odkud uprchly kvůli válce (pocházely z Donbasu), kde přišly o dům. Šlo příslušnice ruské menšiny na Ukrajině. Zásadní odlišnost azylového příběhu je zcela zjevná a nepřipouští analogii s příběhem žalobce v předmětné věci.

25. Krajský soud dále považuje za nesporné a odpovídající obecně známým skutečností, že bezpečnostní situace v Ázerbájdžánu se dříve opakovaně zhoršila na západě země v souvislosti s konfliktem s Arménií o tzv. Náhorní Karabach, přičemž přetrvává napětí v mezinárodních vztazích s Arménií. Krajský soud však vycházel z tohoto, že za poslední bydliště žalobce se nacházelo v hlavním městě Baku. Vojenský konflikt v Náhorním Karabachu již dávno skončil a nelze logicky a pravděpodobnostně předpokládat, že by se měl žalobce vracet právě do této pohraniční oblasti, což ani náznakem netvrdil. Proto je obecná a v zásadě ničím nepodložená obava ze současné bezpečnostní situace v Ázerbájdžánu nedůvodná (viz k tomu rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 11. 2020, č.j. 33 Az 27/2019-54).
26. Podrobnost odůvodnění napadeného rozhodnutí odpovídá složitosti případu, kdy azylový příběh žalobce nemá žádný politický či diskriminační rozměr, a proto je jasné, že se žalovaný nemusel podrobněji těmito otázkami zabývat. Proto krajský soud považuje za dostačující podklad Informaci OAMP ze dne 12. 7. 2023, neboť odpovídá na klíčové otázky situace v Ázerbájdžánu, jakkoliv zcela podrobně neřeší otázku ekonomické situace obyvatelstva. Nelze souhlasit se žalobcem, že by tato zpráva nebyla založena na různých zdrojích, naopak v podkladech této zprávy jsou kromě vládních zdrojů i prameny mezinárodních nevládních organizací (Freedom House, Amnesty International). Žalobce není příslušníkem žádné sociální skupiny, kterou by bylo možno chápat jako sociálně slabší či diskriminovanou z hlediska přístupu na trh práce a služeb.
27. Co se týká tvrzení, že žalobce uvedl relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany, nelze s tím souhlasit, neboť jak bylo již výše uvedeno, celá jeho argumentace o důvodech opuštění země původu má ekonomický základ a podtext. Zároveň však nejde o situaci, kdy by žalobce byl vystaven „intenzívní všeobecné nouzi“, že by navrácení cizince do takové země znamenalo porušení čl. 3, popřípadě i čl. 2 EÚLP, například vzhledem k jeho osobní situaci (viz k tomu bylo v rozsudku ESLP D. proti Spojenému království ze dne 2. 5. 1997, stížnost č. 30240/96).
28. Krajský soud je přesvědčen, že o takovou situaci se v případě poměrů v Ázerbájdžánu rozhodně nejedná. Jakkoliv je zřejmé, že sociální situace v této zemi není na úrovni zemí EU, nezakládá to ještě situaci intenzívní všeobecné nouze, kterou by bylo možno zohlednit v rámci institutu doplňkové ochrany [§14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu], anebo v rámci humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu). Muselo by se jednat o situaci tzv. humanitární krize, jak potvrzuje i relevantní judikatura (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2007, č.j. 4 Azs 97/2006-56). Žalobce ani takové skutečnosti netvrdil.

VI. Závěr a náklady řízení

29. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů

řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. března 2025

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce